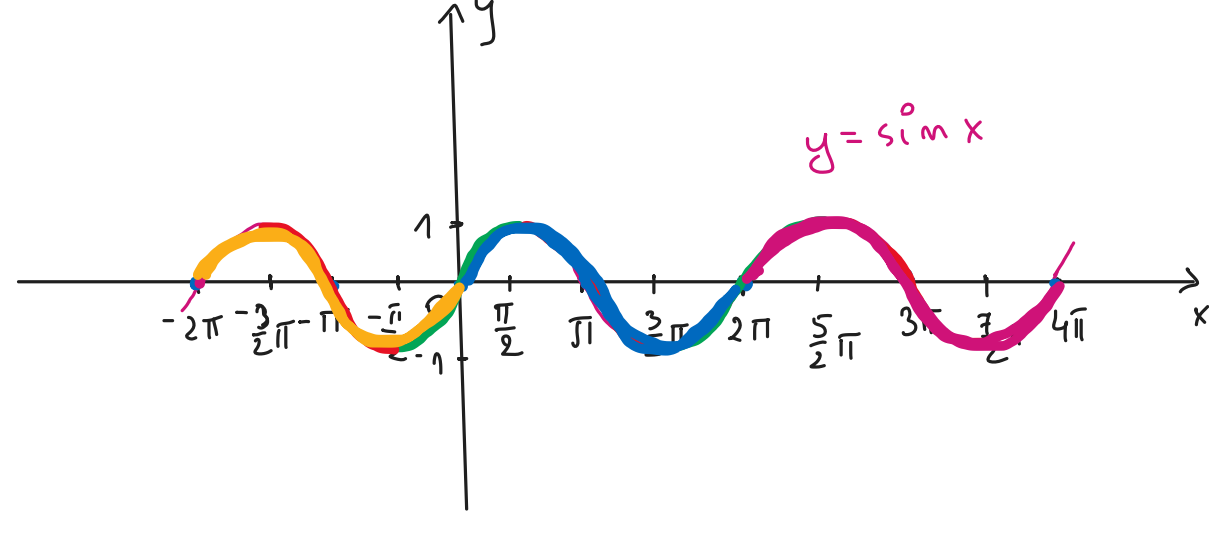

Funkcje trygonometryczne

Wykresy funkcji trygonometrycznych

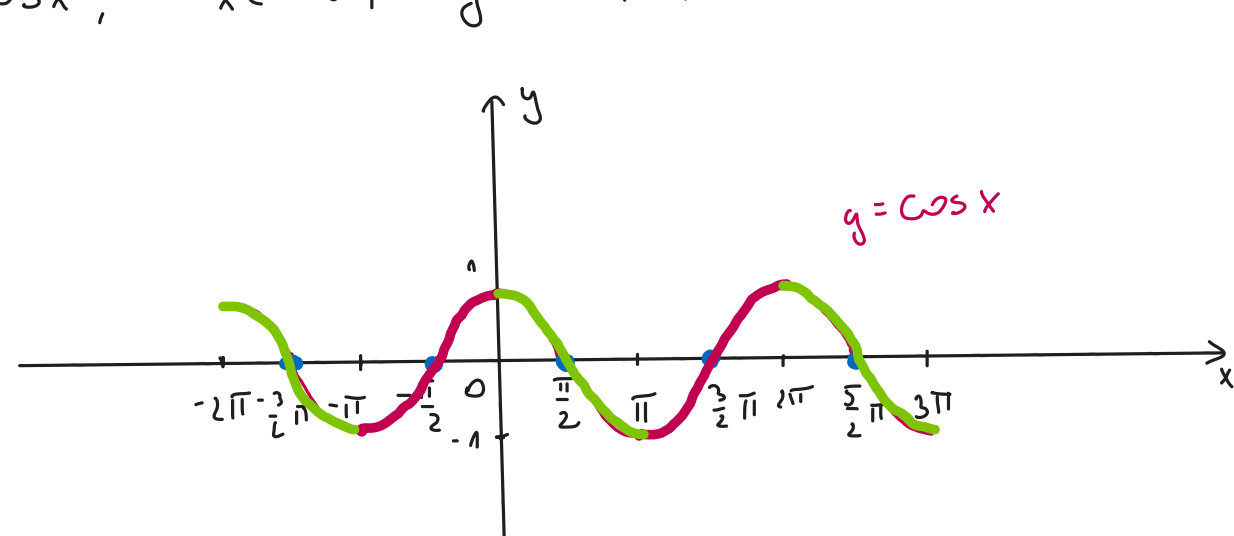
① $f(x) = \sin x$, $x \in \mathbb{R}$, $y \in (-1, 1)$

Własności funkcji $y = \sin x$:

- 1) Miejsca zerowe: $x_0 = 0 + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ (zbiór liczb całkowitych)
- 2) Funkcja $y = \sin x$ jest rosnąca dla $x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) + 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 3) Funkcja $y = \sin x$ jest malejąca dla $x \in (\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}) + 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 4) $T = 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ jest okresem funkcji $y = \sin x$.
- 5) Funkcja $\sin x$ jest funkcją nieparzystą, tzn. $\sin(-x) = -\sin x$.

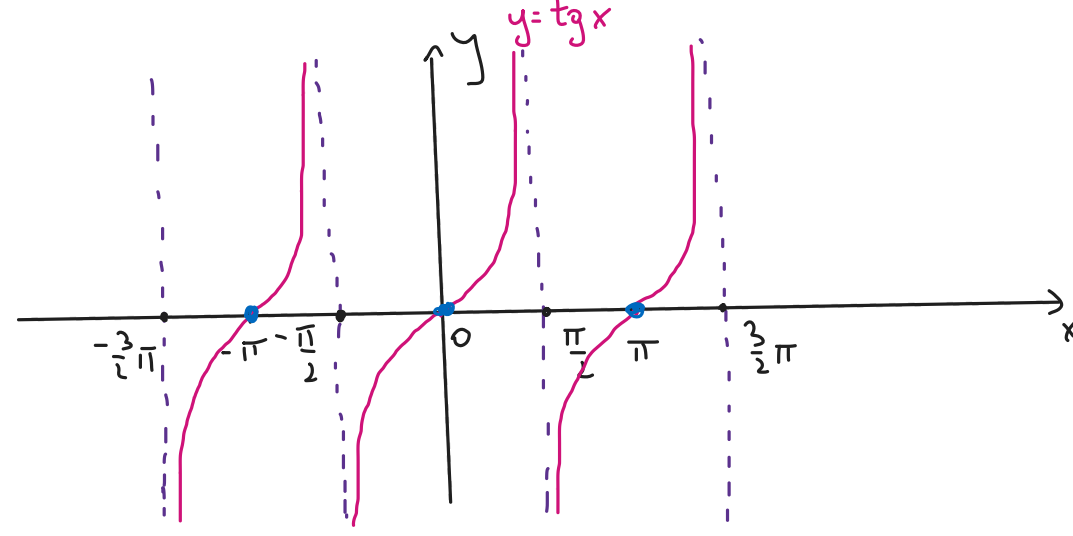
② $f(x) = \cos x$, $x \in \mathbb{R}$, $y \in (-1, 1)$

Własności funkcji $y = \cos x$:

- 1) Miejsca zerowe: $x_0 = \frac{\pi}{2} + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 2) Funkcja $\cos x$ jest rosnąca dla $x \in (-\pi, 0) + 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 3) Funkcja $\cos x$ jest malejąca dla $x \in (0, \pi) + 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 4) $T = 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 5) Funkcja $\cos x$ jest funkcją parzystą, tzn. $\cos(-x) = \cos x$.

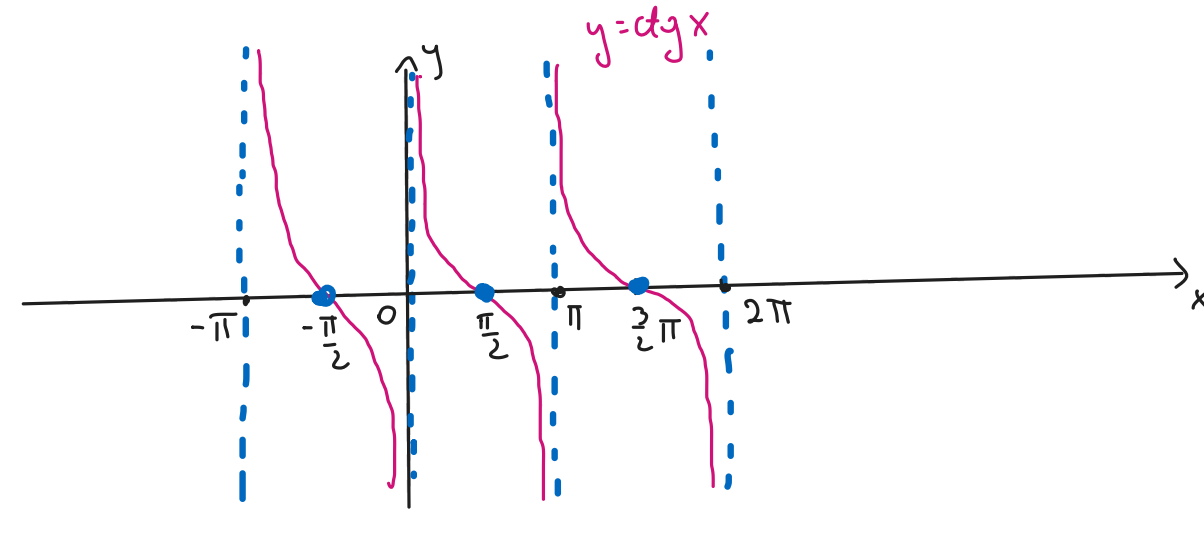
③ $f(x) = \operatorname{tg} x$, $x \in \mathbb{R} \setminus \{\frac{\pi}{2} + k\pi\}$, $y \in \mathbb{R}$, $k \in \mathbb{Z}$

Własności funkcji $y = \operatorname{tg} x$:

- 1) Miejsca zerowe: $x_0 = 0 + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 2) Funkcja jest rosnąca dla $x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 3) $T = k \cdot \pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 4) Funkcja $\operatorname{tg} x$ jest funkcją nieparzystą, tzn. $\operatorname{tg}(-x) = -\operatorname{tg} x$.

④ $f(x) = \operatorname{ctg} x$, $x \in \mathbb{R} \setminus \{0 + k\pi\}$, $k \in \mathbb{Z}$, $y \in \mathbb{R}$

Własności funkcji $\operatorname{ctg} x$:

- 1) Miejsca zerowe: $x_0 = \frac{\pi}{2} + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 2) Funkcja $\operatorname{ctg} x$ jest malejąca w każdym przedziale $(0 + k\pi, \pi + k\pi)$.
- 3) $T = k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$
- 4) Funkcja $\operatorname{ctg} x$ jest nieparzysta, tzn. $\operatorname{ctg}(-x) = -\operatorname{ctg} x$.

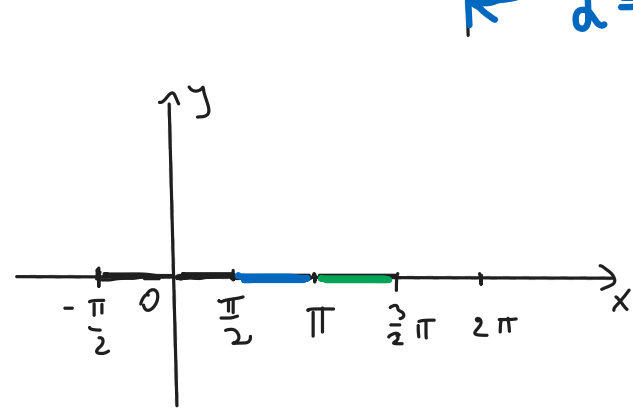
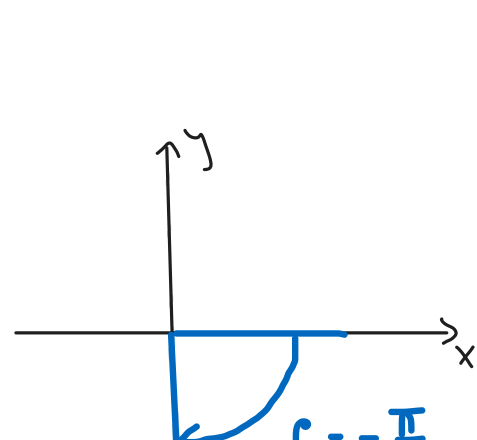
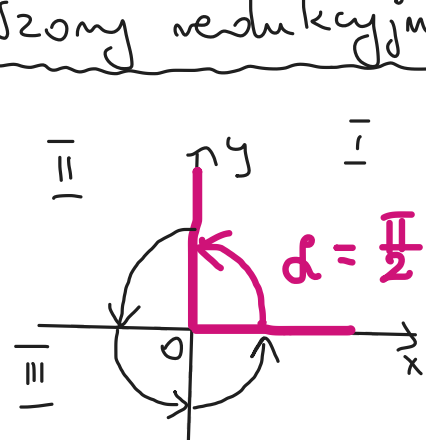
Uwaga! $\sin(-x) = -\sin x$
 $\cos(-x) = \cos x$
 $\operatorname{tg}(-x) = -\operatorname{tg} x$
 $\operatorname{ctg}(-x) = -\operatorname{ctg} x$

Przypomnienie: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$
 $\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}$, $\operatorname{ctg} x = \frac{\cos x}{\sin x}$
 $\operatorname{tg} x \cdot \operatorname{ctg} x = 1$
 $\sin 2x = 2 \sin x \cdot \cos x$
 $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$

Tabela z podstawowymi wartościami funkcji trygonometrycznych:

x funkcja	$0^\circ = 0$	$30^\circ = \frac{\pi}{6}$	$45^\circ = \frac{\pi}{4}$	$60^\circ = \frac{\pi}{3}$	$90^\circ = \frac{\pi}{2}$	$180^\circ = \pi$
$\sin x$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	0
$\cos x$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-1
$\operatorname{tg} x$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	X	0
$\operatorname{ctg} x$	X	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	X

Wzory redukcyjne

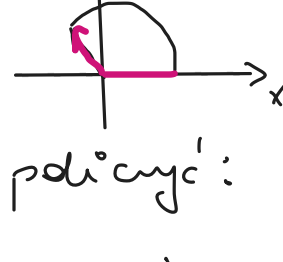

II	+	I
-	+	+
-	+	+
-	+	+
III	-	IV
-	-	-
+	-	-
+	-	-

Przykład

1) $\sin 120^\circ = \sin(1 \cdot 90^\circ + 30^\circ) = \begin{cases} \sin x \rightarrow \cos x \\ \cos x \rightarrow \sin x \\ \operatorname{tg} x \rightarrow \operatorname{ctg} x \\ \operatorname{ctg} x \rightarrow \operatorname{tg} x \end{cases} =$

$= +\cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$

lub można tak policzyć:

$\sin 120^\circ = \sin(2 \cdot 90^\circ - 60^\circ) = +\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$

parzysta kątowości 90°

